

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitlitter petisorra 10 kr.

A Csáktornyai Takarékpénztár, a Muraközi Takarékpénztár, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár sat. hivatalos közlönye.

„A haza minden előtt!”

Mottó: »Nem magyar az, ki ma hátramarad.«

»1000 esztendeje annak, hogy a magyarok itt laknak.« Hallom iskoláról iskolára énekelni. Helyesen! A gondolat és a tények fensége ragadja és vezeti tollamat!

Igen is itt élnek, munkálkodnak, dolgoznak egyik kezökben a honalapító faj történelmi jogának fegyverével, kimagasló műveltségükkel, másik kezökben az örök szent béke jelvényével — a magyarok.

Rajta ütött, pusztította a tatár, másfél évszázadon át rabigába nyomta a félhold hatalma, a mikor a magyar vér folyt és ez a vér mentette meg a szomszéd külföldi tartományokat a török invaziótól, eltiportástól; főuraink elfeledték Árpád nyelvét, nemeseink kuriáján is Cicero beszélt: csak az a mezőn, erdön, hegyeken bolyongó, földhöz kötött nép beszélt-dalolt a honszerzők édesen csengő-bongó dalán, szaván.

Szent István első apostoli királyunk hozta be az örök szeretet és béke vallását; nem is esett kár e miatt a hazára soha! De ma sem!

Igazán elsomorító jelenség, hogy ma a fővilágosodottságnak nevezett század korszakának végén, a honfoglalás megünneplésének ezredik évében találkozunk magokat — mellüket verve — igazi magyaroknak

nevező „sógorok” — de nem „atyafiak”, legfeljebb „talmiak”, a kik elfeledik, hogy nem minden nép nemzet és elfeledik, hogy „Nyelvében él a nemzet”.

Szomoruan hallottuk, hogy vannak elemek, a melyek nem akarnak tudni a honfoglalás ezredéves ünnepéről!

Fájó érzet kelt bennünk és méltó bosszankodás a fölött, hogy vannak még ma is olyanok, a kik nem szégyenlik kijelenteni, miszerint a magyar nyelv tanítása erőszakos lérfoglalás.

Ezek beillenek igazán a történelmi „gyászmagyarok”-nak. És mert az örök béke barátja vagyok, nem jellemzem őket alaposabban.

Igen is itt az ideje annak, hogy mozduljon meg minden járásnak kiválasztott hazafias magyar eleme, hívjon össze első sorban előkészítő értekezletet alkalmas időben a járás székhelyén, arra szállítsák föl részvételre az összes papságot, a hivatalok vezetőit, a körjegyzőket, tanítókat, a községek biráit — érteve hozzá az értelmiségi osztályt, hogy tanácskozzék a fölött, miszerint a millenniumot megünnepli és mely formában.

Népek jártak itt e haza vérel áztatott földjén, — el is tűntek nyom nélkül; a mi idegen itt maradt, avagy bevándorolt, csak a magyar lovagiasságának, jóakarátának kö-

szönheti azt, hogy ma is vendnek, németnek, horvátnak, oláhnak tarthatja magát.

Ezen egy részről végtelen mulasztást, másrészt azonban határtalan nagylelkűséget ne feledje egyetlen idegen nyelvű nemzetiség sem.

Az egyesülésben, egyetértésben rejlik az erő, a hatalom és közállapotokban az állás, onnan az égből.

Ismételtem: »Nem magyar az, ki ma hátramarad.«

A ki Árpád-szerzette földön látta meg a napvilágot, kell hogy magyarnak vallja magát, ez nem csak erkölcsi, de politikai kötelesség is.

Megköveznék azt a francziát, ki a némettel szimpatizálna.

Már most eleve óhajtanám, hogy a honfoglalás ezredéves ünnepé alkalmából

1) kérjük föl a járásek területén működő összes papi és lelkészi hivatalokat az iránt, hogy Budapest fő- és székvárosban megtartandó millenniumi alkalmából ünnepies isteni tiszteletet tartsanak hazafias szónoklat mellett, — a mely napon minden hivatal zárva legyen — az ikatöit kivéve;

2) a járásek székhelyén minden hivatalnál, minden házban legyen kitűzve a nemzeti lobogó, — falvakon a körjegyző és a községbiró lakásán;

3) nagyobb és vagyonosabb községek

T Á R C Z A.

Csáktornya tanügye.

— Kép a múltból. —

A természetben nincs ugrás! Minden intézmény, mire a tökélyesedés valamely fokát eléri, bizonyos szükségszerű fokozatokon, bizonyos átalakuláson megy keresztül. A tisztító-tűzőn mintegy általánosan, a próbát kell először kiállania, hogy megállja helyét s a hozzáfűzött várakozásoknak megfeleljen.

S e szabály alól nincs kivétel! Tekintsük bár az ember alkotását bármely téren, megállapodott tökélyességre egyszerre sehol sem akadunk. A természet s első sorban az ember intézményei változásoknak vannak alávetve; maguk után vonják ezt a viszonyt, a szükségletek, legfőképp pedig az embernek abbéli törekvése, hogy alkotásait tökélytesse, azokat lehetőleg fejlessze.

Ervényesül ez a természeti törvény városunk tanügyénél is, mely nálunk is hosszas processzuson megy keresztül, míg arra a pozitra helyezkedhet, a hol misszióját az emberiség érdekében jelenleg teljesíti.

Nem képezi földadatomat, hogy kulturtörténeti vázát adjam Csáktornya iskolái fejlődésének. Csak utalni akarok egy momentumra a város életéből, mely világot vet elődjének gondolkodásmódjára s bizonyosságot tesz arról, hogy érzékünket a kultúra, a haladás, a magyarság iránt apáinktól örököltük; már nekik is törekvésüket képezi az iskolágy javítása; nekik is furának tetszik, hogy legyen Magyarországon iskola, hol tanító legyenek alkalmazva, kik magyarul nem tudnak.

A régi okmányokat forgatván, kezeimbe akadt

1861-ből s az utána következő évből néhány irat. Elég érdekesekeknek találom azokat, hogy nyilvánosságra kerüljenek; annál is inkább, mert a tanügygyel állván összefüggésben, nagyon is alkalmasok arra, hogy iskolágyünk múltjára derülj s sugarat vessenek.

* * *

1861. aug. 26-án faragóükezetet tart Csáktornya városának tanácsa, melyen, miután iskolágyben lett összehívva, megjelent Ft. Horváth Jeromos szent-fereenczrendi quardian, a csáktornyai felekezeti iskola igazgatója is. A jegyzőkönyv 18 falusi polgárt is följegyzett, kik mint furabeliek a tanácskozásban szintén részt vettek. Tárgya a gyűlésnek, hogy Csáktornyának népművelési iskolát ujonnan alkossák, a tanítóit kart fölfrissítsék s olyan tanítókat alkalmazzanak, ki »approbátus« tanító legyen; a ki magyarul is tudván, a muraközi beszédmód szerint és német nyelven is tanítani tudjon. Ezért az egyik tanítót, Zindl Antalt, ki irodalmi horvát nyelven beszélt s mint ilyen Csáktornyán hasznavehetetlen, állásáról elmozdítják; a másik tanítót meg, Kutor Lajost, félévi végkielégítéssel elbocsájtják; az ujabban rendszeresített tanítónő állást pedig — mint muraközi népművelésnél nem czélszerű-t megszüntetik s kimondják, hogy helyébe férfitanító alkalmaztassék »a mint embereműkezetet felül muló időtől ota itt a gyakorlat volt«.

A magyarosítás szelleme tudtunkkal ez alkalommal suhan végig első ízben a város tanács-teremén, a mi annál örövendetesebb, mert oly egynek mondják ki e határozatot, kik legnagyobb részt maguk sem tudnak magyarul, de át vannak meggyőződésből hatva annak szükséges voltáról.

Már maga ez a tény is elég lett volna ahhoz, hogy a zágrábi szentszék, mely alá Muraköz tanügye s benne akkoriban Csáktornyaé is, tartozott, méltatlankodva fogadja e határozatokat, melynek

tagjai mindig ferde szemmel néztek, ha csak párányi hazafias mozgalmat észleltek is. Mennyivel több okuk volt vetőjukat fölemelni ez egyszer, a mikor nemcsak hazafias szellem hatotta át a furai gyülekezet tagjait, de forradalmi tendenciák is, a mikor a statusuon változtatni akarván, az iskolai intézkedési jogot is a zágrábi érseki konzisztorium kezébe ki akarják venni s az 1848 előtti állapothoz hasonlóan a győri oktatási kormányhoz csatlakozni vágyódnak. Folyamodnak e végből Zala- vármegye közönségéhez, hogy közbenjárásával kieszközölni méltóztassék, »miképen iskolánk ügyeiben a zágrábi egyházmegyétől való minden függése és minden viszonyai, végképen megszüntessenek és az iskolánk feletti intézkedési jog a tekintetes győri oktatási kormányra átruháztassék«.

1861. nov. 30-ki kelettel leirat jön a budai helytartótanácsból a vármegyei helytartóhoz, mely elárulja, hogy a zágrábi szentszék az iskoláskézi határozattal szemben protestált s november 16-án 9091 sz. a. kelt föliratában panaszt emelt, hogy a szerdahelyi és csáktornyai közs. előjárók a hatáskörükön kívül eső tanügyekbe becsatlakozván, a nevezett egyházmegyei hatóságnak még mindig érvényes szabályrendeleteken alapuló ebbéli befolyását jövőre egészen mellőzni határozzák, s ez egyházmegyei hatóságtól a tanodák ügyeire addig gyakorlott minden befolyást a jövőre nézve megszüntessék.

Az országos helytartótanács csakhamar készen van az ítélettel. Hivatkozni említtet leiratában a fennálló szabályrendeletekre, melyek értelmében az elemi tanodák és az azokban alkalmazott tanítók körül teendő minden intézkedések a községek által gyakorlandó kijelölési jog épségben tartása mellett az iskolák minőségét szerint majd az egyházmegyét, majd az országos politikai kormánysszékét illetik, »nem lehet tehát eltérni, hogy egyes községek ké-

önmaguk. — szerényebb sorsu községek — iskolai községek szerént — tegyenek alapítványt szegény sorsu jó tanulók segélyezésére tanszékzökben és ruházatban való ellátásra;

4) Minden járás székhelye rendezzen be kivilágítást a nagy nap estéjén;

5) Nyilvános- és magán-társalgásban, hivatalokban, urodalmi tisztsegeknél, felülről lefele az utolsó emberig. — a kik magyarok, magyarul tudnak, értenek és éreznek: éljenek a legszebb nyelvek egyikével: a magyarral;

6) Isteni tisztetlet minden iskolában rövidesen, de ünnepélyesen mondja el a tanító az ünnep jelentőségét az iskolaszéki, vagy gondnoksági tagok együttes jelenlétében támaszkodva a történelmi fényes adatokra.

Lelkem fohásza felszáll a magasba, a népek királyának Királyához, hogy szavaim ne legyenek a »pusztába kiállónak« szavai. Quod Deus avertat! »Ad majorem Dei gloriam«! Isten után hazámért, királyomért!

Török Ernő,
kir. közjegyző.

Szeressétek az állatokat!

Az állatok iránti szeretetlenség, az emberek iránti szeretetlenség iskolája. Hány emberről írják, kik a bakó keze alatt végzik életüket, hogy gyermekkorukban kineztek a madarakat és háziállatokat.

Nagyon természetes, hogy a kegyetlenség a védtelen vagy könnyen meggyőzhető állatokon kezdődik és csak aztán tér át az emberek kinezésához.

XIII. Lajos királynak ellenállhatatlan hajlama volt a kegyetlenséghez és azt már gyermekkorában élvezettel űzte. A fiának e gonosz hajlamától megrettent IV. Henrik sajátkezűleg fenyegette meg. Egykor a kis királyfi azzal mulatott, hogy élő veréb fejét két kő közé lapította! A király ezért érzékenyen megbüntette és midőn Medicsis Mária rosszalta ez eljárást, IV. Henrik azt felelte: »Imádkozzék, asszonyom, hogy sokáig éljek, mert bizonyos lehet abban, hogy halálom után ez elfajult fiu bántalmazni fogja önt«. Jós szavak! Medicsis Mária 68 éves korában nyomorban halt meg Kölnben, hová saját fia száműzte.

A kegyetlenség néha emberséges módon nyilvánul, az érény és törvény paizsa ellen. Gondoljunk csak az ugynevezett »fojtogatókra« az uszora bűvhelyén, — a sok »jámber« fukar közszivűségére — az ipart és nép javát előmozdító munkaadók, vagy a követelések némely behajtási módjának szivtelen-ségére!

Az állatkínzásnak kiszámíthatatlan hátránya abban rejlik, hogy az ember mindinkább eltompul az idegen szenvedés iránt, sőt teljesen kivetkőzik minden emberi érzésből és szörnyeteggé fajul, kinél a fájdalom okozása szokássá válik, sőt kéjérzetet okoz benne.

Az állatkínzásra eleintén többnyire gyermekes pajkosság csábít, játék, melyben a testileg és lelkileg fejlődő ember erejét kísérli meg. De a kedvtelés csakhamar szokássá válik, előli a jobb érzést, mely meg van minden ember kebelében idegen fájdalom iránt és fejleszti az embertársak elleni gyűlölködést, mely nem tűr jöletet maga mellett.

A szivének illetén elvadulása azonban sokkal veszélyesebb, mint a pusztá élvágy, mely, épp mint a kis orvmadár, megrohanja a legelső prédát és megelégszik azzal, mit a pillanat nyújt.

Az ily orvmadarak a műiparos töképenzések, kik darabonként ragadják magukhoz a »nem biztosított kis birtokot« és kiszívják a szegény munkásnak véréit, — ama korcsmai és bolti uzorások, kik a munkások és napzásmosok gyermekeinek kenyerét harácsolják el — ama minden rangbeli kinővések, kik csakis arra törekednek, hogy embertarsaikat kifoszlogassák és pénzszekrényök túlsúlyával a porba tiporják.

És hol kezdődik ez embereknek szivtelen és lelkiismeretlen üzemük! A gyermekes pajkosságnál, melylyel a hű házi ebet botozták és rugdosták, a hiúságnál, melylyel mint fiuk, atyjuk lovával kényők szerint bántották, a diadalnál, melylyel a panaszkodó madarat fölújaitól fosztatták meg. Tanítsátok tehát gyermekeiteket arra, hogy szeressék az állatokat! Hisz ezek táplálónk és segédeink, barátaink s mulattatóink.

nyük és belátásuk szerint a tanügybe gátlólag és zavarólag beavatkozoznak». Ennélfogva a nevezett községeknek a tanügy körül tett minden intézkedéseit illetékelleneknek és érvényteleneknek nyilvánítja s följárja a vármegyei helytartót, hogy azokat »jövőre a tanügybe minden beavatkozástól eltiltsa s komolyan fölszólítsa, hogy a főnforgó esetben az illetékes egyházmegyei hatósággal értekezzenek s ennek az őt megillető befolyási jogát tiszteltelebeu tartásák».

Az országos helytartó-tanács a zágrábiak pártjára állott tehát s a Príncipe István által aláírt eme rendeltetle Novák Ferenc akkori főispáni helytartótól utasítottik Svággel Tamás, az idő szerinti csáktornyai főbíró, hogy a panaszlott községi előjárónak a leiratban körülírt, s az iskolai ügyek körül elkövetett illetékelen s jogtalan tetteiket nyomban megsemmisítvén, »őket megdorgálja és jövőre hasonlóan illetékelen eljárásokról szigoruan eltiltsa s eljárása eredményéről ide jelentést tegyen».

A vesszőfuttatásban 1862. márczius 26-án gyönyörködhetünk. Ekkor mosdatja meg a főbíró Vlavosics Ferenc kanonok és alesperes, tanfelügyelőnek s Horváth Jeromos quardian, iskolafelügyelőnek jelenlétében Deák József akkori városbíró s a jelenvolt 5 városi tanácsost (köztük Cvetkovic Vinczét mostani helyettes városbíró, Zdelár Józsefet), meg a filialisok részéről megjelent külső-községbeli 24 polgárt. Rezigálnya fogadja a gyűlés a rázudított dorgatoriumot s előbbi határozatát megmástitván, kimondja határozatilag, hogy Zind Antal továbbé intezkedésig — miután maga a főbíró is helyesbíti a magyar nyelv tárgyában elfoglalt álláspontjukat s orvoslást ígért — állásában megmarad; a »leányzókiskolai« tanítóöni állásra a »csöd« kiiratik, de a gyűlekezet öhajához képest nemesak a horvát, de magyar hivatalos lapba is s azzal a föltétellel, hogy a pályázók ma-

gyarul is tudjanak; Kutor özvegyének meg, miután férje időközben elhunyt, november 1-ig ingyen lakást bocsátóznak rendelkezésére.

Csáktornyat átkényszerítették tehát a kaudimi jármón: Zágráb diadalt űlt. A Muraköz polgársága nem részesülhetett abban a szerencsében, hogy magyar iskolai hatóság alá kerülhessen!

A későbbi fejleményekből azonban ugy látszik, hogy az országos helytartó-tanács még se tért a dolog fölött egészen napirendre. Mégis csak vizásnak találhatta, hogy egy községet megdorgáltatott azért, mert hazafias szellemű határozatot hozott s mert viszonyainak javítására törekedett. Mivel még ugyanazon év május 7-én 24592 sz. a megkeresi Zala-vármegye helytartóságát, ez meg 2093 sz. végzésével a várost, hogy a m. é. augusztus havában megtartott gyűlésből kifolyólag formulázott öhajukat terjeszszék föl újból; s kérdi, hogy oly igazán öhajják-e, hogy a muraközi iskolákban magyarul is tanítsanak?

Hogy a város sietett e megkeresésnek gyorsan eleget tenni, természetes; s csak diésni való az az önerzetes s erélyes hang, melylyel nyilatkozatukat június 18-ki keletelti tisztelretemléto határozottsággal formulázzák.

Arra a fölszólításra, hogy a jelenleg iskolákban használt tannyelvel, tanrendszerrel és tantervvel meg vannak-e elégedve és tanítatják-e iskolákban a muraközi horvát nyelv s magyar nyelv is — kinyilatkoztatják, hogy a tannyelvel, tanrendszerrel és tantervvel, melyek szerint az előttük egészen ismeretlen illyr-nyelvet tanítatják, a magyar nyelv tanítás meg mellőztetik, nincsenek megelégedve, hanem alázatos kérésük ebben pontossal össe, hogy a hajdani muraközi horvát és magyar nyelvek iskolákban rendes tannyelvül használtasanak; továbbá vallják, hogy a muraközi horvát és magyar nyelvek elmellözésével az illyr nyelvek

— **Városi közgyűlés** volt f. hó 2-án, Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró elnökléte alatt. Az új városbíró, Francsis Károly és az újonnan választott tanácsos, Zakál Henrik ügyvéd, ez alkalommal tették le a képviselötestület jelenlétében a főszolgabíró kezébe a hivatalos esküt. Ennek megtörténtével Ziegler Kálmán kir. közjegyző emelt szót, hogy üdvözölje a fölesketteket s kérje öket, hogy hordozzák szivükön a város ügyeit s legyenek azon, hogy városunk közigazgatása, jólléte s jöhire elérje azt a fokot, melyet elfoglalnia a polgárság összeségének legfőbb öhajta. — A tetszéssel fogadott üdvözölö után Francsis Károly városbíró megköszönte megválasztatását s kijelentette, hogy mindenkor rajta lesz, hogy a város érdekeit minél sikeresebben előmozdítsa. — A lakbér-osztályozás tárgyában működő puhatólö-bizottságba a város részéről a város bíráján kívül Zakál Henrik tanácsos küldetik ki.

— **Készülödések a millenniumra.** A millenniumi ünnepségeknek legkiemelkedőbb fejezete június 8-án játszódik le, a mikor a parlament két háza együttes gyűlést tart, melyre a szent koronát is el fogják hozni, mely azután a többi koronázási jelvényekkel egyetemben néhány napra közszemlére is lesz kitéve. A korona és jelvények közszemlére tevéséről a miniszterelnök jelentését az orsz. bizottság tudomásul vette s határozatából kifolyólag a korona szekrényének ünnepies fölnyitásánál és lezárásánál a képviselöhöz 8, a förendiház 4 taggal képviselteti magát. — A pusztaszeri emléket az eredeti tervezettöl eltéröleg július 2-ik felében leplezik le. — A királyi párnak a millenniumi ünnepségekben leendő részvételét illetöleg is, a modulátásokban megállapodtak. Ugy a kiállítás megnyitásánál, mint a koronázási évfordulón az udvar részt öhajt venni s különösen az utóbbi alkalommal a legnagyobb fény kifejtésével fog megjelenni. Eddigél az uralkodóház 27 tagja jelentetét be részvétét, kétségtelen azonban, hogy még ennél is nagyobb számmal

tanítása iskolákban az által eszközöltetett, mert a mint közönségesen tudva van, Muraköz 1850-ben Horvátországhoz kapcsolatván, a tanügyeket igazgató Zágráb egyházmegye és a Horvát- és Tótországok helytartó-tanácsa, mint orsz. politikai kormányzó, »az ily nyelvet előadó tanítókat nyakunkra tolták, melyeket még mai nap is — fájdalom — sorainkban túrni és fizetni kénytelenítettünk».

* * *

Ily hangon szóllal meg Csáktornya közönsége a 60-as évek elején, a Bach szisztéma alatt, a mikor jöformán 10 ujjunkra szedhetjük azokat, kik magyarul beszéltek. Nem csodálkozhatunk tehát azon a haladáson, melyet lakosságunk a magyarosodás terén alig 3 évtized alatt tett. A magyar állameszméhez való ragaszkodás külsöleg is kifejezést lelt; a magyar nyelv tért hódított. Terjeszkedett pedig, mert szilárdan tartott ki elvei mellett a város polgársága; nem kimélt sem farsadást, sem költésget és siker koronázta törekvéseit. Ha a Muraköz egyházilag a zágrábi egyházmegye fölügyelete alatt áll is s magyar egyházi hatóság alá eddig nem kerülhetett is, a mi még mindö csak pium deziderium; iskoláinak jörése s köztük első sorban a csáktornyai elemi iskola — a békókat lerázta s a természetes fejlődés szabad szárnyaira lett bocsátva. Csáktornya megmagyarosodott; követni fogja a többi is e téren. Ha az egyház nem lesz is segítségünkre, megélünk a magunk erejéböl. Hozzá vagunk már szoktatva az önéföldéshöz; megmagyarosítottuk a Muraköz, ha megakadályozzák is. S erre eröt megrendszabályozott elődeink példájából merítünk.

lesznek azon kir. hercegek és hercegnők, kik ebben az időben Budapestre jönnek az ünnepségekre. A kir. hercegek, mint a magyar főrendiház tagjai vesznek részt a két Ház ünnepi ülésén az új parlamenti épületben s ezáltal az alkotmány helyreállítása óta első ízben foglalják helyeiket a főrendiház termében elfoglalni. A hercegnők egy páholyban fognak az ünnepségeken résztvenni és azon szándékkal vannak, hogy ezen alkalomra a magyar mágnásokkal együtt diszmagyar női öltözetben jelennek meg. Ezután a parlament és a törvényhatóságok hódoló menetét a budai várban csak a királyi pár fogadja.

— **A puhatoló-bizottság,** mely Csáktornyanak a megfelelő katonai lakherosztályba való besorozása ügyében volt kiküldve, Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró elnöklete alatt a múlt héten serényen működött s terhes földadatját a hét végére be is fejezte. A bizottság, mely a hadlest-parancsnokság részéről egy-egy őrnagy, százados s főhadnagyból, a pénzügyigazgatóság képviselőjéből, a pénzügyigazgatóság képviselőjéből, a város főbírójából s a város részéről Vranesits Károly városbíróból s a visszalépett Zakál Henrik helyett behívott Hirschmann Leo városi tanácsosból állott, 31 lakást vett a város területén vizsgálat alá, hogy ennek és a rendelkezésre álló korábbi lakbérbevallások, valamint a jelenlegi lakásbér alapján képet szerezzenek maguknak a lakásviszonyok tekintetében Csáktornyanál fennálló állapotokról. A tények, melyeket az alkalommal konstátáltak, sok tanulságot nyújtanak. Kifejt, a miről mi már rég tudunk, hogy a lakások között kevés a szélszerű; hogy a mellett valamennyi méregdrága s hogy rendszerint kisebb a lakbérbevallás a házigazdák részéről, mint a mennyit lakosztályaik után szednek s hogy hamis ennek következtében az alap az egész vonalon, a melynek alapján Csáktornyai lakásbér tekintetében eddig a 7-ik díjosztályba besorozták. — A tisztviselői kar már régóta sűrű ez állapotnak tarthatatlanságát; mert az eddigi alacsony osztályozás következtében a hivatalnok mindig kevesebb lakásbért kapott, mint a mennyit tényleg lakásért fizetnie kellett s most is fizet. A hivatalnokokkal egy elbírálás alá eső új osztály, a katonatiszti-kar, előre fél a nehezségektől. Magának a városnak nem áll érdekében az eddigi díjazásnak főtartása. Természetes tehát, hogy minden faktor fűtődik azon, hogy Csáktornyai abba az osztályba sorozzassék, melybe a viszonyoknak megfelelőleg bele illik s a melybe kell is hogy tartozzék. A katonaság az 5-ik díjosztályt követeli, a város s a tisztviselői kar a hatodikkal is beéri; hogy hová kerül a város, a jövő titka. De annyi bizonyos, hogy ott nem maradhat, a hol jelenleg van; hogy az eddiginél magasabb díjosztályba kell beosztatni; mert ha nem e szerint járnak el, az intézkedés sérelmes, mely ellen jogorvoslattal kell elűnk valamennyi-ünknek.

— **Körvadászat** volt múlt hó 30-án a hodosáni határban, Kiszfalud Gyula hodosáni körjegyző vadászterületén. Ez alkalommal 8 vadász 12 drb. nyulat ejtett zsákmányul. A vadászat befejezésével kedélyes vacsora volt Kiszfalud házában, a honnan csak késő este osztalták szét a társaság tagjai.

— **A helybeli ipartanodai bizottság** I. hó 5-én tartott gyűlésén elnöknek Szeivert Antal, alelnöknek Zakál Henriket választotta meg. A folyóügyek letárgyalása után bemutatta elnök az ipartestület átiratát, melyben az őszi és tavaszi hónapokra a tanítási óráknak esti 6—8-ról esti 7—9-re s az esti hit-

oktatásnak vasárnap d. u. 2—3 órára való áttételét határozzák el. A bizottság az iparosanconziskolai tantestületnek meghallgatása után a törvény szellemében egy közérkölesi-ségi s pedagógiai, mint didaktikai, valamint méltányossági szempontokból a statusquo-nak főtartását határozza el, s az ipartestületnek határozata ellenében az elsőfokú iparhatósághoz fölébbez. A hitáni órák beosztását illetőleg nem rendelkezhetik, de mert a vasárnap délutáni oktatás ellen kifogása nincsen, megkeresi a plebánia-hivatalt, hogy az iparosok kívánását vegye figyelembe s a hitant, a mennyiben lehetséges, vasárnap délutánonként taníttassa 2—3 óráig.

— **Meghívó.** A csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete, saját könyvtárának gyarapítására, I. február hó 16-án, Csáktornyan, a Hattyu szálló dísztermében táncszórakozással egybekötött folyvasó-estélyt rendez. A felolvasás tárgya: »A nők társadalmi szereplésének jogosultsága«; írta ez az egylet felkérésére felolvassa Kárpáti Manó ur a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanára. Ezt követi: »Az öngyilkos«; vig monológ; írta: Gabányi; előadja: Koppár Sándor egyetemi tag. Belépő-díj: Személyjegy 2 kor., családjegy 5 korona. Fölfűlözések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugdíjaztnak. Az egylet választmányja felkéri mindazokat, a kik meghívóra igényt tarthatnak, de elnézésből idáig azt nem kaptak, ez iránt az egyetemi helyiségben (este 7—9 óra között) jelentkezzenek.

A muraközi tanítókör választmányja e hó 5-én Jeney Gusztáv elnöklete alatt gyűlést tartott. Kimondta az alkalommal a választmány, hogy nem kívánja, hogy az idei tavaszi járási gyűlés megtartsék, mely tudvalevőleg Mura-Szt-Mártonban határozott megtartani. E helyett megkeresi a csáktornyai és perlaki szolgabírókat, szíveskedjenek intézkedni, hogy a mennyiben egyik vagy másik tanító a zala-vármegyei tanítótestületnek ez évben Budapesten megtartandó évi közgyűlésén megjelenni akarna, ezt nekik lehetővé tegyék; hogy azonban a tanítókat különben megillető, de ez alkalommal felmerülő nagyobb költségek könnyebben fűlözhessek, az elhalasztott tavaszi közgyűlésnek költségeit e czéllra használhassák. — A tagság-díj hátralékok behajtására nevezte kimondja a választmány, hogy íntes a pénzüros egyes tagokhoz csak háromszor küldjön szét, s a mennyiben hatásta nem volna, az illetők behajtás végett a kir. tanfelügyelőségnek átadatnak.

— **Ujjoncozási tervet** az 1896. évre. A nagykanizsai járásban az idei ujjoncozás márczius 2., 3., 4., 5-én lesz. Polgári elnök Hertelendi Béla vármegyei bizottsági tag. — Nagy-Kanizsa városban márczius 6., 7-én; polg. elnök Cserbán Károly alispán. — Az alsó-lendvai járásban márczius 9., 10., 11., 12., 13., 14-én. Polg. elnök Hajós Mihály. — A letenyei járásban április 24., 25., 27-én. Polg. elnök dr. Hauser János. — A perlaki járásban április 13., 14., 15., 16., 17-én. Polg. elnök dr. Tuboly Gyula; polg. orvos dr. Böhm Sidney járási orvos. — A csáktornyai járásban április 20., 21., 22., 23., 24., 25-én. Polg. elnök dr. Tuboly Gyula vármegyei bizottsági tag. Polgári orvos dr. Mangin Károly kir. tanácsos, vármegyei I. főorvos. — A sorozásra fölhívott állításkötelesek száma az egész vármegye területén az első korosztályból 4309 a 2-ik korosztályból 2580, a 3-ik korosztályból 1976, vagyis összesen 8865.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet elnöksége hírlapilag köszö-

netét nyilvánítja azon 10 frt adományért, melyet a gőzmalom részvénytársulat a nevezett egyesület táncvizalma alkalmával kezéhez juttatni sziveskedett.

— **A csáktornyai polgári dalegylet** e hó 2-án tartott közgyűlésében megvitatta s megállapította alapszabályait, a működő tagok sorából megválasztotta alelnöknek Friedenthal Pál; elhatározta, hogy márczius hóban egy hangversenyt rendez és megünnepli márczius 15-ikének évfordulóját.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Takarékpénztárral összekötött Önszegélyző-Szövetkezet I. hó 16-án d. u. 3 órakor közgyűlést tart a szokásos tárgysorozattal, a mikor a VII. csoportot is életbe léptetik.

— **A tizenhármás szám.** A draskoveczi nagyvendéglőben főben ültek együtt: polgárok és egy lókupez. Ez alkalommal két ló eladása, illetve vétele felett itták a szokásos áldomást. Midőn a jó kedv már a legnagyobb fokra hágott, az egyik polgár mindnyájok meglepetésére konstátálta, hogy tizenhármán ülnek az asztalnál. Mindenki halálra gondolt, a mely ebben az esztendőben be fog következni. III tehát a szomorú esemény megakadályozandó, intézkedni kellett. A tizenhárom összeült; az egyik azt proponálta, hogy a tizenhármás száma való tekintettel az asztalhoz kell hívni a szobában levő utkaparó. Ez indítványt azonban, tekintettel az utkaparó ismert ivási képességére és az asztalon mindössze csak tíz liter erejéig levő borra, egyhangulag leszavazták. Nem volt tehát más hátra, mint arra a gondolatra jutni, hogy távozzék el hát valaki az asztaltól. Ezt a felszólalást azonban, tekintettel a jelenlévők ismert ivási képességére és az asztalon még tíz liter erejéig levő borra, szintén egyhangulag leszavazták. Erre nem volt más tenni, mint a tizenharmadik jelenlévőt kidobni, a kit a lókupez személyében — tekintve hogy az áldomást már lefizette — ki is jelölték. A lókupez a dolog természetéből kifolyólag vonakodott, mire a tizenkettő karhatalomhoz fordult s a kupezet tolták kifelé, aki bizony minden erejének kifejtésével szétlökődte az ő pénzén mulató atyafiakat. Erre óriási dula-kodás, üttegés, verekedés támadt, a mely a kupez kidobásával végződött. Ennek megtörténtével a tizenkét győző nyugodtan bár, de részben megkarmolt arccal és megdagadt fejvel ült vissza az asztalhoz, hol a megmaradt bor mellett egymásnak hosszantartó erőt, erősséget kívánva, örültek, hogy már nincsenek tizenhármán.

— **Nyilvános köszönet.** Pollák Gyula ur, helybeli kereskedő, a csáktornyai izr. nöegylet részére 21 ft 67 kr volt szives adományozni, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja: Wollák Rezsőné, egyt. elnök.

— **A Muraközi Takarékpénztár** XV-ik évi vagyonskimutatása és mérlege az 1895-ik üzletévről a következő adatokat közli: A mérleg-számla egyenlege 498,613 ft 42 kr., a veszteség- és nyereségszámla egyenlege 47,864 ft 09 kr. A tiszta nyereség 12,821 ft 50 kr., melyből 6800 ft (részvényenként 34 ft) osztalékra, 5000 ft a külön tartalékalap gyarapítására, a többi jutalmazásokra s jótékony czélokra fordíttatik. A közgyűlés febr. 13-án d. u. 3 órakor tartatik meg.

— **Népesedési statisztika.** A csáktornyai anyakönyvi hivatalban a múlt hónapban 23 születési s 16 halálozási esetet jelentettek be; házasságot 10 pár kötött.

Felelős szerkesztő: Segéd-szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF. ZRINYI KÁROLY.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke tiču se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika u Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajé 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: «Čakovečke Šparkasse», «Medjimurske Šparkasse», «Šparkasse Okolice Čakovca» i. t. d.

Medjunarodno uredjenje prometa sa marhom.

I.

Posasti, kuge medju živinom, koje se gustokrat pojavljaju, zadale su osjetljivih vudarcov prometu sa marhom, a napose stočarom, koji pójaju marhu za prodaju. Nezdravnja borili smo se s govedjom kugom, onda sa šapom i slinavkom, a vezda vu najnovese doba javila se i nesrečna svinjska kuga, koja je na velikom pokvarila domaće svinjogostvo. Države se jedna od druge braniju i zapiraju svoje granice onoj feli živine, koja je vu izvoznoj zemlji betegom podvržena. Zaradi toga zapinje promet, trgovci sa marhom stoje prez posla i gubiju zaslugu, a najviše strada gospodar, koji niti zdravu marhu nije moguć da vu promet trgovini stavi, ar je nigdo netraži i nekuptuje. Te krize, koje se vsaki čas ponavljaju i po više mjeseci trajati znadu, ozlovolje gospodare, koji su se bili rješili, da se poglavito have stočarstvom (póvanjem marhe) pak su prema tomu i celo svoje gospodarstvo uredili. Njihova zlovolja moguća jih je sklonuli na to, da se okane stočarstva, koje stižu vsaki čas nenadane i težko podnosive neprilike, — pak su vuogi prestali se baviti njime kakti glavnim svojim privrednim zanimanjem. Samo se veli, da vu tak žalostnih prilikah stočarstvo napredovati nemore, navlastito ne vu takovih zémľjah, gde prvizvodnja marhe daleko nadmašuje potrošek mesa

kakti ljudske hrane. Tu onda moraju cene živini tak nizko pasti, da se živinogostvo nemere rentirati.

S druge strane opet zaradi neprestanih i gustokratnih zatvora granice prema izvoznim zemľjam, nastaju abnormalni odnošaji velike skupoće mesa, koja je osobito siromašnjim razredom pučanstva težko osjetljiva. Ako se ti razredi, koji navadno najviše i najteže delaju, moraju zaradi skupoće odreći se uživanja mesa, gde onda more biti govora o hrani čovjeka prema higijenskim načelima? Vu zemľjah, gde je potrošek mesa znamenit, ovakov zatvor granice moguć stvoriti je nemilo socijalno stanje, koje radja zlovolju i protivčinu proti državnim uredbam, makar da su sve s najboljom namjerom vpeljane.

Koliko pojedine zemľje, gde je pučanstvo napredno i razumno, troše na godinu mesa vu ime hrane, nek nam bude primjerom kraljevina Saksunska. Tu je za posljednjih četerdeset godina potrošek govedine narasel od 14.808.100 kilograma na 51.048.300 kilograma; a potrošek ovčjega mesa od 15.491.700 kilogramov na 80.630.000 kilogramov.

Ovolika potreboča mesa nemore se vlaslitom, vu zemľji prigojenom marhom namiriti, ar se zna, da vsa prigojena marhu nemore da bude opredeljena samo za nož i sekiru, nego ju treba producent vu staji zaradi mljeka, za tegljenje, a zvum toga i za dahnji uzgoj, ako je marha na razplod sposobna. Spada vsikak medju glavne za-

datke državah, da osiguraju svomu pučanstvu redoviti potrošek mesa, kaj se dovezdašnjimi ueshodnemi uredbami postiči neda. Mora se zalibože priznati, da se dan danas uzima najmenjša obzir na trošeće občinstvo, nu tim više zaštićuju (braniju se) trgovci i producenti. Vu trgovččkih kontraktih, koji postoje medju pograničnimi državami, sadržane su naravno i ustanove o tom, vu kojih slučajevih i uz koje modalitete more jedna država drugoj zatvoriti granicu i uzkratiti uvoz marhe. Betegi su dakak, glavni zrok lakovim zatvorom granice. Nigdo razumen nebi mogel tomu jušu državah, osnovanom na kontraktu, prigovoriti, ako se država, koja zatvara služi tim svojim pravom jušom dotičas, dok potreba traje, a zatim opet otvara svoju granicu prometu. Nu često se gotovo navadno dogadja, da jejednoj državi upravo dobro došel povod, da more svoju granicu susjednoj državi zatvoriti i uzkratiti joj uvoz marhe.

To se dogadja osobito vu prilikah, ako se je vu državi, zabranjujućoj uvoz marhe sbog kakve zaraze (beteg), broj marhe povnožal tak, da je konkurencija susedne države postala ubitačnom i po domaće trgovce i po domaće producente, Državna vlast upotrebi betega med marhom kakti izliku i drži zatvorenu svoju granicu vse dotičas, dok unuter njezinih granicah nepoškoči čena domaćoj marhi i tak trgovci i producenti dojdju vu priliku, da svoje proizvode vu marhi moreju dobro unovčiti. Da je bilo konkurencije iz vana, nebi to

Z A B V A A.

Čudnovata senja.

Čavlar Tonček, kojega žena je bila pravi komandant i kojega je u redu držala, kak pes jatju ovac, došol je jedne večeri iz svoje kovačnice u krčmu, te mu je bilo na obrazu videti, kak da bi mu obraz bil mekota, a crez nju bi orač s-branom bil prešel. — Zato su ga svi odmah pričeli dražiti i sam krčmar Miška ga je pital, jeli je mozbit u grm trnja opal, klobučar R. je odmah svoju opazku povedal, da je grm najme moral samo deset trnov imati i to špinčastih, ali šoštar Peter je centrum zgodil, kad je zaviknil:

»Oho, ovi špinčasti trni su ali u meso zaraščeni i spadaju na prste, koji opet spadaju na dvie ruke, na kojih je njegova draga Katica, njegova ženčica najme pričvršćena.

Buduć pako, da je čavlar Tonček svoju muževnu čast barem ovdí u krčmi hotel u poštenju začuvati, stoga su mu ovakovi govori vrlo nepriliceni bili, najmre pako, jer je on već doma u kovačnici pri ambosu i mehu dobre tri vure zvrhu toga premišľaval.

na koj sve način bi bil mogel do tak pisano lica dojtí, izvan noktor svoje žene.

On anda izpje kupicu na dušak i veli: »Vi se svi vkanjujete, i ja sam baš sim zato došel, za da vam pripovedam na koj čudnoviti način je moje lice ovak pisano postalo.« »Danas popoldan je bila, kak vam je poznato, strašna vručina te sam se po obedu malko legel i hotel driemati, lieni sem takaj od te vručine postal pak sam pričel onak zmožno piliti, da je moja Katica morala na vrt odti, ako nije hotela ugluheti. — A sad mi se na jedan krat pričme tak bedasto senjati, kak još nikada.

Senjam, da su se na jedan krat vrata odprla i naša stara mačka dojte osovce, na dvieh nogah kak svaki pošten čoviek u sobu i nosi u desnoj taci barbirsku zdelicu sa sopunom, a u lievoj britvu, pod pazduhom pak karte. Ja se osupnem, kad vidim kak je to živinče spametno u sobu došlo, ali lasi su mi se u višak dizali, kak najedan krat pričme govoriti i od mene zahtievati, da ju neka liepo nasopunim i britvom joj bradicu i mustaće uredim, jer mora pohoditi prelju uačelnikovu, kojoj se je familija za pet malih povekšala, sami kak sneg bieli s jednum crnum piknjum na koncu repa,

a takovom prilikum morati se je skazati snekolikemi tustemi mišeki u babuje.«

»Badava sam se spricaval, da ja neznam podbrivati te da moja ruka za tak fini posel pretežka — nesrečna mačkinja copernica hoće samo podbrita biti, i stoprv kad sam ju u mojoj zmutaji zapital, nebi li se rajši jedno mato hotela kartati, zaboravi na to nesrečno podbrivanje, i prelinu familiju, hiti britvu i zdelicu na pod dader je skrebetalo, skoči jednim k meni sedne se mi na prsa i pričme karte miešati.«

»Cvik« — veli — »to se osobito rada igrat, ali nekaj mora gillati, jer zabadav se igrati nije zanimivo. Hoćemo se svaku, igru za jedan miš igrati i tko ga dobi, mora ga i odmah poždreti«. — Meni se pričme želudac obračati te joj odgovorim.

»Hvala liepa! — ja miše baš ne jem najrajši niti pečene, a kamo li sirove, negó ako ti je po volji, hoćemo se svaku igru za čašu pive igrati i tko dobi taj mora svaki krat čašu pive izpiti.«

»Brrr« — veli mi na to stara miča te se stepe kak mokri pes i me popljuje i popuše kak gibajući se lokomotiv — »takovoga kaj niti psi nepiju! Ali čuj me! Tko dobi

bilo moguće i zato je trebalo držati tobož zaradi pogibelji od betega granicu vse dotičas zatvorenom, dok su domaći trgovci i producenti tu priliku za haslen za se izrabili. Kak konsument i pri tom prolaze, to se slabo ili nikak uzima vu obzir, a ipak je faktum, da je toga trošećega občinstva, koje je predano na milost i nemilost trgovca i producenta marhe, vnuo više nego li ovih zadnjih (potlašnjih). Kak se vu tom pogledu baraće, more se razjasniti sljedeći primjer, pelda: Vu mjesecu aprilu lanjskoga ljeta zatvorila je većina njemačkih država (orsagov) svoje granice, da zaprēči uvoz rogata marhe (goveda) iz Galićije sbog vladajuće onde pošasti (kuge) šapa i slinavke. Toga mjeseca (aprila) vladala je ova kuga vu Galićiji vu samo dva kotara, a kesneše se je pojavila vu još dva kotara, nu sredinom mjeseca juliša bila je zevsema prestala. Poleg vsega toga, da je vsa zemlja do konca oktobra bila prosta od betegov šapa i slinavke, ipak su uzdržana vu kreposti vse zabrane uvoza, izdane sbog nje. Potlji pak, kad je rećena kuga vu Galićiji iznova buknila vu petnajst kotarah, dopuščaju vnuo njemačke države (orsagi) uvoz govedah (rogata marhe) iz te zemlje.

Iz ovoga primjera dovoljno se razabire, da dovezdašnje uredbe, koje uredjuju promet s marhom, nisu ni malo shodne dapaće mogu pri hudom rukovanju biti na kvar kak trgovcem, tak i producentom vu istoj mjeri.

KAJ JE NOVOGA ?

Kraljica na rtu Sv. Martina.

O boravku naše kraljice Elisabete na Sv. Martina donosi pariški »Figaro« ove podatke: Kraljica Elisabeta kupa se svakog jutra ob pol šestu vuri vu topljenoj morskoj vodi, a za tim šeće, ter se istom ob 8 vuri vraća vu svoj hotel. Tu pije ili kavu ili čokoladu, a za tim joj donese veliku pećenku, od koje komaj da odreže po koji zalogaj. Ob pol jedenajsti vuri jede kraljica juhu, koja se kuha i preša od 3 kile mesa. Vse do večeri nejede kraljica nikaj više, nego ili se šeće ili pravi izlete vu okolicu, ili sprevodi vruće vu svom malom družtvu. Stopram

onoga drugoga po obrazu jedan krat vdrapi i sad pri tom ostane. Punktum!

»Kaj sem si sad hotel? mačka je svoje glave bila i jer sam ja spametneši, tak sem popustil i mi se kartamo dader se je sve stepalo, a copernica nekakva, dobi jednu gru za dragom od mene i svaki krat kak je stihie prebrojila, potegne mi tacom po obrazu, da su mi zvezde freale. Ali sad sem ja pričel bolje paziti i zapazim kak me ta kosmata copernica vkanjuje pri kartanju. Naravski je, da sem se kruto razsrdil te pričel i ja nju s mojimi nokti podbrivati, i tak smo se jedan drugoga drapali, drapali, po obrazu si nokti kopali i zubačili, kak da smo došli za piau komu krumpira izkapat, a to je tak dugo trpelo dok se u snu iz kanapeja ne zrušim i tuj ne ležim kak sem dug i širok na podu, pri čem sem se još i čelom u stolovu nogu pošteno vudril tak, da mi je oteklo.« »Kad sam se zdzamil, idem k-zrcalu i nisam se malo lecnul, kad sam se ovak zdrapanoga nutri opazil. Mačka pak liepo čisto mirno siedi za hižum pod hruškom i posluša jednoga štigleca, koj na hruški muzikuje, a dole u sencu siedi moja katica i strika za zimu vunene štumfe, anda

ob šesti vuri na večer obeduje, a za tim opet šeće preljepom šetališću pri hotelu vse do pol desete vure, gda je navadna teći. Visoka i vitka, navēk oprovljena vu čerinu, kraljica je izvrsna turistkinja, ter pozna četu okolicu. Osobito rada ima selo Roquebrune; a kadkad ide pješice vu Monte Carlo! da vu preštimanom restourantu južujuje. Kraljicu sprevadja grēki učitelj, — vsako ljo to drugi — komu je zadaća, da s kraljicom govori grēki i da joj kašuje domaj čita grēke knjige. Kraljica neobči gotovo s nikim., ter je od svog dolazka 26. novembra, primila samo tri pohode: Mr. Henri-a, prefekta, koji ju došel pozdraviti na ime predsjednika republike, nadvojvodu Ljudevita Salvatora, posjednika na Majorci groficu Trani svoju sestru. Čela njezina pratnja sastoji se od generala Berzeviczy-a, grofice Szláray, viteza Feyfalika i njegove gospe, grēkog učitelja, ter dvanajst družine.

Njegovo Veličanstvo kralj stići će kak i lani 12. februara na rt Sv. Martina, da ondi sprevodi dva ljedna. Za 8. marcijuš najavljen je dolazak damšifa »Miramar«, koji bude modernu »mater dolorosu« odpeljal dalje. Krf je nije izvraćil od tuge, a i rt. Sv. Martina pruža samo momentanog umirenja.

Nadvojvoda Karlo Ljudevit vu Egiptu.

Iz Kaira su telegrafirali 26. januara: Nakon srećnoga trodnevnuoga prevoza stigli su jutros nadvojvoda Karlo Ljudevit sa tovarušicom, familijom ter pratnjom vu Aleksandriju, odkud su nakon kratka boravka željeznicom odputovali ovamo. Ovdje je nadvojvodska familija odsela vu »Gezireh-Palace-Hotelu«. Nadvojvodkinja Marija Terezija odvezla se je još večeras ob 9 vuri 20 minut s groficom Majlath i dvema gospodjama željezicom vu Girgeh, gde će se sustra po poldan ukreati na parobrod, kojim će krenuti vu Assuan k nadvojvodi Franji Ferdinandu. Vu Assuan će stići 36. januara. Nadvojvoda Karlo Ljudevit s kćerima ostaje još do 30. januara vu Kairu, odkud bude stoupm 30. januara na Cookovu parobrodu »Mehemed Ali« krenul vu Assuan i stigel bude onamo skupa k betežnomu nadvojvodi vu Assuan, da ga neuzrujava previše. Vu Assuanu bo-

ovo dvoje nije moguće da je pri tom drapanju bilo. — Nego ja si mislim, kak je moglo biti: U snu sem se sam moral zdrapati i tak je sigurno bilo i nikak drugač.

Ovak je cavlar Tonček u krēmi pripovedal i sve mu se je smejalo, jer akoprem je med poslušavci bilo više nego jedan neverovani Tomas, ipak se je vidlo, da je pripovest dobro izmišljena i smieha vriedna.

Ali krēmar Miška bil je veliki šaljivdija, pak je cavlara Tončeka hotel jedno malo u nepriliku dopeljati. Zato ga prime za ruke i pokaze svim okolo sedecim, da Tonček najme ima nokte tak na kratkom odrezane, da mu zujimi niti najfinešu diteću kožicu nebi bilo moguće odrapati.

Ali Tonček je već toliko kupic kroz požirak poslal, da se sad nije dal prodati, nego je odmah odgovoril: »Jeli vidite, kak moja katica dobra ženčica i kak joj pol Medjimurja krivicu čini! — Kad je moju nesreću vidla, odmah je škarjami došla te mi je nokte ovak na kratkom odrezala.«

»Za da se već nebuš u snu mogel vdrapati moj dragi Tonček — je rekla«

Em. Kollay.

raviti će čela familija do konca februara. Iz Egipta će zatim krenuti vu Palestinu. Atenu i na Krf.

Nadvojvoda Leopold Ferdinand.

Nadvojvoda Leopold Ferdinand 28 godišnji sin velevojvode Ferdinanda toskanskoga kapitan vu pješackoj regimenti br. 8, zbetažal je prije nekoliko dana vu Beču od bobinkah, Došavši iz Bosne, gde služi k dvorskim svetčanostim vu Beč, zbetažal je ondi ter vezda leži kraljskom dvoru. Zadržne vjesti javljaju, da se beteg normalno razvija

Nadvojvoda Eugen.

Nadvojvoda Eugen prispel je prešestouog četrtka iz Egipta vu Malagu, odkud je pošel vu pohode k svojoj sestri, kraljici-regentici Kristini vu Madrid. Putem vu Špauijsku zadržal se je nadvojvoda nekoliko dana vu Algiuru.

† Biškop Ferdinand Dulánszky.

Vu Pečuhu je na večer 24. januara vumrl nakon dugotrajna bolovanja tamošnji biškop Ferdinand Dulánszky vu 67. godini. Pokojnik bil je rođen 19. oktobra 1826. vu Esztergomu, gde mu je otec bil gospodarskim činovnikom kod grofa Sandora. Sršivši bogoslovne navuke vu Esztergomu, Trnovi i Beču, zaređen je bil ljeta 1853. za svećenika. Kratko vrēme bil je kapelanom vu Starom Budimu, a 1855. polučil je vu beeckom Augustineumu doktorat. Lieta 1860. došel je za ravnatelja centralnog sjemeništa vu Budimpeštu, ljeta 1862. bil imenovan profesorom teologije vu peštanskom sveučilištu. Na tom je mjestu ostal deset godina. Po odstupu Ronavey bil je 1872. pozvan vu ministarstvo bogostovlja kao odjelni savjetnik i izvjestitelj za katoličke poslove, a već 1873. imenovan je bil opatom i kanonikom vu Esztergomu. ljeta 1874. bačkim posvećenim biškopom, a 11 juniša 1875. biškopom vu Szekes-Fejérváru. Na 1. juniša 1877. premešen je kakti biškop vu Pečuhu. Vu tom je svojstvu stekao najveću zaslugu restauracijom stolne cirkve pečuhške. Biškop Dulánszky, koji je bil i cirkvenim poglavarom valpovačkog kotara vu Slavoniji, spadal je medju najmiroljubivije i najplemenitije magjarske biškope. Bil je tajni savjetnik i imal red željezne krune I. razreda, ter velekrst reda Ferencz Jozefa.

Krunisanje ruskog cara i carice.

Krunisanje ruskog cara i carice ebavit će se 24. majuš vu Moskvi. Do vezda su najjavili svoj dolazak k toj svetčanosti: Kralj i kraljica danska, princ i princesa Wales, vojvoda i vojvodkinja Koburg, velevojvoda i velevojvodkinja hesenska, princ i princesa Albrecht pruska, princ Saehsen Weimarski, nasljedni kraljević i kraljevna rumunjska, princ Ljudevit, Battenberg sa suprugom. Kralja Franju Jozefa zastupati će brat nadvojvoda Karlo Ljudevit, cara Vilima princ Henrik, kralja talijanskog Umberta vojvoda od Aoste, koji će sa suprugama doći vu Moskvu. Rimski otec papa pošilja nuncija Agliarda, francezka republika čefa glavnog štopa generala Boisdeffrea i generala vojvodu Davousta. Kakti doyen diplomatskog sbora fungirati će francezki poklisar grof Montebello. Austro-magjarski poklisar knez Liechtenstein najmio je vu Moskvi posebni hotel za 30.000 for., vu kom bude priredil velike svetčanosti.

Vu Rimu, 28. januara.

»Agenzia Stefani« javlja, da je papa sinoć primio princa Ferdinanda Kolurga, vu audienciju i da mu je ustmeno potvrdil

već prije poslani odgovor, da je prelaz princa Borisa na pravoslavlje nedopustiv.

— Vu Rimu, 29. januara javljaju iste novine, da je bugarski knez Ferdinand u najstrožem inkognitu zamoliti papu za audienciju. Knez je došao s redovi i pratnjom od pet osoba. Primljen je bil samo knez. Audiencija bila je vrlo kratka. Iza toga bil je knez kratko vrème kod državnoga tajnika kardinala Rampolle.

Papa je odbil molbu kneževu za dozvolu prekrsćenja princa Borisa.

— Knez Ferdinand odputoval je sinoć ob 11 vuri preko Firence vu Beč. Vrlo se opaža, da državni tajnik kardinal Rampolla proti običaju nije na ime pape povrnul knezu pohod. Niti turski poklisar nije pohodil kneza.

Kratke novosti.

— Vu Beču, 30. januara. Car Vilim dal je denes na smrtni dan kraljevića Rudolfa, položiti na njegovu raku preljepi venec s napisom: »Vjernomu prijatelju — Car Vilim II.«

— Ljeta 1895. izselilo se je preko samog Havra 30.160 osobah vu Ameriku, i to 16.675 poljodolcov i 5.875 industrijalnih radnika. Od toga bilo je 9.119 Talijana, 4.581 Rus, 4.146 Nemcov, 3.275 iz austro-magjarske monarkije, 2.010 Francezov, 1.625 Svicarov. A koliko ih je otišlo prekd Hamburg, Bremen i drugih luka?

— Originalna skupština. — Něždavnja je vu Chiassu vu hotelu San Michele držana skupština vsih ondž živućih Talijana i Švicara vu koju su imali pristupa samo oni, koji su mogli autentično dokazati, da imadu barem 100 kilogramov težine. Takvih je bilo 23. Najlehkeši vagnul je 100 kilogramov, a najžmekheši 128. Ov znamenit gospodin, imenom Lilla, izebzan je za prezeša, a najžmekheši za njim, željeznički činovnik Garrone i fiskal Stoppa, fungirali su kakti viceprezeši. Društvo priredilo je sjajnu večerju, tečajem koje je došlo vno go ljudi pred hotel, da to vidi masno društvo.

Beč.

Beč carski varoš s odsuvnešnjami varoši skup više kak 50 kilometrov ima. Već zdalka se vidi zmed hiže Sv. Štefana cirkve turen. To stanje 100 metrov dugo, 67 metrov široko, 24 metrov visoko a turen je 138 metrov visoki. Od varaša na izhod teče Dunav proti magjarskoj zemlji. Dva mosti su na Dunavu; prek jednoga ljudi i kola hodiju, a prek drugoga pak mašine. Na izhod je marš-polje. Na sever su gore Karpati a na jug pak gore Alpeši. Veliki orsački put pelja s Trijesta vu Beč; po putu strahovito čuda kol ljudi i čorda se vidiju. Prek Alpešov, od orsačkoga puta ně dalko, pelja mašina svakojačku vu carski varoš. Od izhoda su još dva puti. Jeden je Dunav i na vno go ladjah, a drugi pak vu Magjarsku pelja

Varoš je takaj lépi iz cirkve Sv. Štefana. Strašno čuda hiž, vulice, rafong i turnih. Poleg turna Sv. Štefana plac. Ljudi, kak mrvljice drčeju po vulicaj. Kola, kak orehove loranje sglediju i bežiju, kak mali kukčeki. Odsnutrašni varoš je negda s baščami bil obkoljeni, vezda je tam Okrugli-put (Ring) s velikimi patačami i vrti. Zvun toga ima 36 odsuvnešnih varošov.

Vu Beču najglasovitneša palača je carska ili kraljska palača (Burg), gde knezi najdeju stana, ako pohodiju cara. Ta palača ima vu sebi 100 kamenov, koj je svaki kinč vreden. Jen pušel cvetja samoga dijamanta. Taj

pušel je Marija Therezia dala svojemu mužu Francu kralju na imendan. Vu blagajnici je takov falat dijamanta, koj je 2½ milijuna vrēden. Hiža, gde je oružje, puno staroga i vno go vrednoga oružja ima. Attilova oprava je nutri.

Tak veliki varoš, kak je Beč, nema vulice s drevjom nasadjene; nego lépe place ima, 800 jezer dušah ima Beč. Il. Jozef, da i mestri i službeniki imaju kam iti, na Dunavu je jedno ljepo mesto složil, to je Prater. 7 kilometrov je dugi i 6 špancierplacov ima, koji su s velikimi drevjama obkoljeni. Čeli plac je jedna šumica.

Vu Prater hodiju ljudi iz Beča friškoga zraka dihat. Po 30 jezer ljudstva zna biti na tim mestu. Poleg putov su kavane, gde si zedju zgasiju gosti. Vno go kočij soldatov, meštrov i službenikov se nahadja po puti. Jen čoprt se sedne pod drevu i posluša cigane, drugi cirkusa gled, tretji za soldačkom bandom ide. Pe večer raketline spuščaju, koji se rezpočiju vu zraku, dol opadneju i vgasneju se. Tak zgledi vun čeli vrt, kak jen veliki sejem. Negda i kralj se potrudil vu Prater, da vidi, kak se zabavljaju njegovi dobri podložniki.

I kakvo življenje je tu? Vjutro rano jezero i jezero kol pela za zaitrek mleko. Na kolaj neseju širom kruha, zemlje i kolače. Na pijacu je svakojačko zelenje. Jezero i jezero svinj i rogovnate marhe su poklali čez noć, puno meso visi, pred mesnicami. Vu štacuni vno go dragih stvarih ne vidi. Soldati idu na muštru. Vno go put se i nesreća pripeti. Samo da je taki tam policaj, koj je na vuglu stal.

Večer idu vu teater i vu kavane. Čeli varaš je vu jednoj svetloči.

Tak ide tam dan za dan. Oslepi seljaka, da velika larva nit v noći neima mira i gda dimo dojde veli: »da je samo doma najbolše!«

Kavinsko drēvo.

Pred tri stotine létmi nisu poznali kavu vu Europi, a sada 125 milijunov kg. ponucaju. Kave domovina je vu Abissiniji, odkud se je vu Arabiju donesla, gde su već radi ju imali i prije. Najviše kavu vu Mekki ponucaju, gde su prije mislili, da je kava giftna i zato su ju nesmeli piti. I vu drugih državah su protestirali kavu piti, tak vu Svēdorsagu još 1794. léta nisu smeli kavu hasnavati. Vu Parizu su 1672. léta prvič dobili kavu. Sada već i najsiromaškeši ljudi piju kavu.

Preveć vno go kave piti nije dobro, ar jakost drugu nema, kak makar dohan, samo da je itak bolša i zdraveša, kak žganica.

Ako vno go kave pijemo, škodi nam na zdravju, ar žaludec nemore tak pojedati hranu, kak da je zdrav. Kavu nije moči s nikim zameniti, kak na primer s frankom, ar nigdar nema vu sebi ono kaj čista kava.

Kava vu Arabiji i vu šumi raste. Odtud su ju vu Indiji odnesli léta 1690., gde sada strašno čuda kave sadifu. Danas već i vu Australiji sadiju kavu.

Drevo je 2—3 metre visoko, koje čelo leto zeleno ostane. Na leto tri puta bereju kavu. Svako drevo za jedno kilo kave da. Vu svakim toku su dva zrne. Da oslobodiju kavu od toka, vu melinu takšnim ju potereju.

K nam vu vreačj dopelaju kavu, najveše s Arabie. Faleša kava z Arabije dojde, samo da nije tak dobra kak ona, koja na Java sisku raste.

Kavu najprije vu topli vodi opereju a zatem ju spečeju. Pečenu kavu v škatulju de-

neju i samo onda ju zameleju, kad kuhati hoćeju. Zameljenu kavu samo zvrēlom vodom polejeju, ali pak ju vu vodi kuhaju. Pri nas vu kavu cukora deneju. Na izhodu bez cukora ju pijeju.

Nekaj za kratek čas.

Pogibeljen čas.

Dečec: »Mamika, pokrij zdelu s žganci, ar japa budu ve kihnuli.«

Žena (vu restauraciji muž, koji je zapovedal, da mu kelner još jednu kupicu pive donese): »Kaj ti moraš još jednu kupicu pive piti?«

Muž: »Ne, — ali ja to činim dragovoljno.«

Nemogućnost.

Gospa: »Marica, rečite Joški, kad puši vu kuhnji, naj vzeme barem bolši duhan.«

Služavka: »To sam mu i ja rekla, nu on veli, da je to nemoguće, ar da puši najbolše gospodinove cigare.«

Za premenjbu.

Tovaruška (svom tovarušu koji ide na vadasiju): »Karlek, strēli ov put špargu ili dobroga kelja; zajca sam već kupila.«

Razlog.

A: »Tvoja žena ima velika vuha.«

B: »To je dobila od neprestanoga prisluškivanja.«

Sredstvo proti dosadnim pohadjanjem.

Pokojni magjarski državnik Deak Ferenc znal bi, kak se pripovēda, dosadnim pohadjanjem pripovēdati ovu pripovest: Napoleon I. pohodil je nekoga dana soldačku bolnicu (špital), gde je med drugimi našel jednoga čovēka s jednom rukom, i žnjim se vpustil vu razgovor. »Gde ste izgubili ruku?« pital je cesar. — »Kod Waterloa, vaše veličanstvo.« — »Onda kunete cara i domovinu, kad god pogledale osakačenu ruku.« — Zaista nepreklinjam, dokazuval je soldat, — »za cara i za domovinu bil bi je pripraven alduvati i drugu ruku.« — »To nemogu vėrovati«, rekel je Napoleon i šel je dajir. Na to je soldat potegnul sablju iz toka i odsēkel si je drugu ruku za dokaz, da je ozbiljno mislil. — Tu je Deak zamučal i ožtro gledal pohoditelja. »Kaj sudite o tom činu?« oda je za malo časa nastavil. »Vu istinu, to je velika požrtvovnost. To je velik plamenit značaj!« navadno bi pohoditelj odgovoril: »Tu je žalibože, historija pogrešila, dodel je ožtro Deak. — »A kak, ako smém moliti?« — A molim vas kak bi mogel čovek s jednom rukom odsēći drugu, kad je nema.«

Sladki spomenek.

Žena (milostivno): »Jeli se zmišljavaš, dragi Tomek, na ovoj klupi smo se spoznali?«

Muž: »Zmišljam se, zmišljam! Kad sam te hotel kušnuti, dobil sam ovdi prvu pljusku.«

Glād Ferencz.

Dobre žepne i stēne vure za fal cēne moči dobiti pri Pollak Bernatu vurararu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal cēnu.

Odgovorni urednik

MARGITAI JÖZSEF.

Glavni suradnik

GLÁD FERENCZ.

LOTERIJA Buda, 1-ga februara 1896.
40 17 14 15 30

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	—
Rozs	Brž	6	50
Kukoricza ó	Kuruza stara	4	70
» » uj	» nova	4	50
Árpa	Ječmen	4	50
Fehér bab uj	Grah beli	7	—
Sárga » »	» žuti	6	—
Vegyes » »	» zméšan	6	—
Lenmag	Len	9	—
Bükköny	Grahorka	5	—

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért, sem alakí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Báli selyemzöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt sat. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban sat.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

Hirdetések.

4823/tk. 95.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak. Balázsek Mihályné szül. Zsarkovics Borbála beliczai lakos végrehajtást szenvedett elleni 6 frt lökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbírótság területén levő zala-ujvári 132. tkv. 235. hrsz. a ingatlanból Balázsek Mihálynét illető fele része 436 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1896. évi márczius hó 2. napján d. u. 3 órakor

a zala-ujvári községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 947

Kir. járásbírótság, mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1895. deczember hó 22-én.

Ház eladás.

Csáktornyan, Uj-utca 160. szám alatti téglából épült lak ház szabad kézből eladó.

Bövebben értekezhetni a tulajdonos
Novák Imrénél.

Híza se proda.

Vu Čakovcu, vu Novoj-vulici pod brojom 160. se jedna hiža, zidanica iz slobodne ruke prodaje. Više zeznati od toga, more se pri vlastniku

Novák Imbri.

T. Cz.

Ajánlom nagy választékú zsebóra továbbá bécsi inga-, konyha, és ebresztő óra raktáramat.

Nindennemű zseb- és fali órák, ugyszintén arany- és ezüstneműek kijavitása elfogadhatnak és gyorsan elkészítettnek.

Minden javításért jótállás vállaltatik. Tisztelettel

Szudecz Ferencz.
442 órás.
Csáktornyan, Iskola-utca 44.

P. G.

Preporučam moje skladište iz žepnih, stēnih i drugih svakojačkih vurah.

Popravke svakojačkih vurah i drugih srebrovih i zlatnih stvarih primjem i friško zgotovim.

Za delo moje dobro stojim. S poštuvanjem

Szudecz Ferencz.
vurah. 3-3
Vu Čakovcu, Školska-vulica 44.

XIII. ÉVFOLYAM.

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezet t. cz. tagjai folyó évi február hó 16-án délután 3 órakor, Csáktornyan a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat heységében tartandó

közgyűlésre

hivatkozással az alapszabályok 20*) §-ára tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y A K :

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése
3. A folyamatban lévő V. és IV. csoportú számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. Az igazgató, 6 igazgató-tanácsi tag és felügyelő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatósági intézkedés jóváhagyása, mely szerint a szövetkezetű tartalekalap, a legott leszámolandó V. csoport — rendkívüli megadózttatfása folytán szükségell — szubvencziója képen használtassék lel.
6. Az igazgatósági intézkedés jóváhagyása, mely szerint a februárban lejáró V. csoport helyére I. é. márczius 4-ére eső szerdán a VII. csoport léptetessék életbe.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
8. Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1896. január 20-án.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezetű tagnak jelenléte szükségelltek, kik 500 törzsbetétet képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesű, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétük számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti heységében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekinthető, 940 3-3

SCHICHT-féle szín-szappan

törvényileg bejegyzett Véd-jegy

Igen jó száraz, különben tisztít, használatban igen takarékos.

kezeskedve tiszta és a kezeknek ártalmatlan egyáltalában a legjobb létező szín-szappan.

Senki sem fog egy kísérletet megbánni!

938 Csáktornyaán kapható: 2-30

GRÄNER TESTVÉREKNÉL.

4824 lk. 1895.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Vidovics Imre és neje Ivacsics Mária, Vidovics Mátyás és István dráva-szent-mihályi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 8 ft főkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróság területén levő dráva-szt.-mihályi 23. lk. 2. hrsz. a. 231 ft; 186. hrsz. a. 298 ft és 260. hrsz. a. 176 ftra becsült ingatlanokra az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1896. évi márczius hó 3. napján délelőtt 10 órakor

a Dráva-szt.-mihályi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 949

Kir. járásbíróság, mint lkvi hatóság.

Csáktornya, 1896. évi december hó 22.

Csodálatos a hatás

fehér, üde és rózsás arcbőrt kaphatni okvetlen a

Bergmann-féle

liliumtej-szappan

Bergmann & Co.-tól Drezda—Tetschen.

napenkénti használata által.

Kapható, darabja 40 krért Csáktornyaán.

889 **GRÄNER TESTVÉREK-nél.** 15-15

K Ö H Ö G É S,

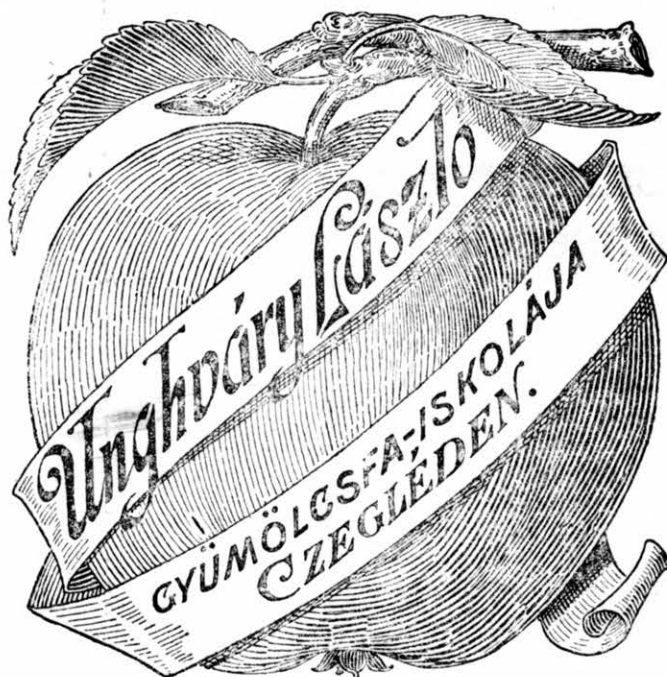
elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziszser
a Réthy-féle

Pemetefü-czukorka,

mely a köhögést esillapítja és a nyálkát feloldja.
Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

==== Egy doboz ára 30 kr. ====

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

Készlet:	Mindenféle nemes esemetéből mintegy	800,000	darab.
	alvó szemzösből	1,200,000	
	vadonzösből	15,000,000	
	Összesen mintegy	17,000,000	
Csemeték arai:	Az 1. 2. 3. éves, gazdag gyökerei, életerős nemes esemeték darabja azok erőssége szerint	20 krtól 40 krig.	
Nagybani árai.	100 drb. 40 kros. esemete 1 vagy 100 fujban	38 ft.	100-anként.
	200 " 40 " " 1 " 100	36 " "	
	500 " 40 " " 1 " 100	34 " "	
	1000 " 40 " " 1 " 100	32 " "	
	5000 " 40 " " 1 " 100	30 " "	

A fajok legnagyobb része szaktekintélyünk *Bereczki Máté* hírneves telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó esemeték homokban nevelkedtek s épen azért nem csak gazdag gyökézzel bírnak, hanem biztos fogamzásuk elzett természetüek, egészségesek, hosszú életűek és még ezen felül igen olcsók is. A bötartalmu, esinos kiállításu és minden tekintetben tájékozató nagy árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.